

A biostatisztika és informatika szerepe a mindennapi orvosi gyakorlatban

Az orvostudomány **célja** (*belgyógyászat tankönyvből*):

- a betegségek megelőzése,
- a betegek meggyógyítása

Diagnosztika, a betegségek felismerésének **tudományos** módszertana.

Terápia

Segédtudományok: pl. anatómia, élettan, fizika, kémia, biológia; *valamint a*

Biostatisztika és informatika alapjai

Orvosi tevékenység: **döntések sorozata** (jól kellene dönteni)
bizonyosságot szeretnénk
sok bizonytalanság

Általános tapasztalat:

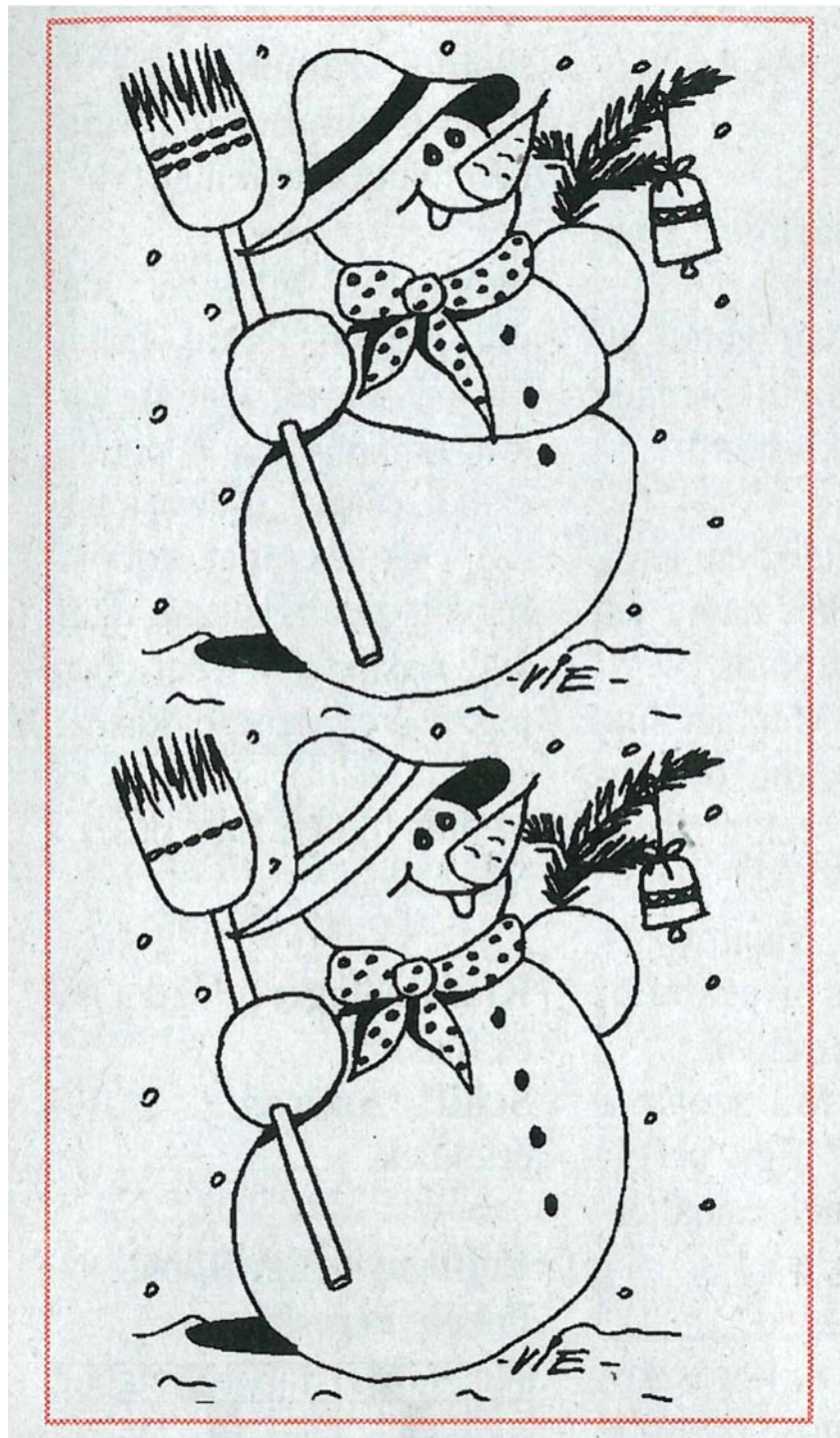
könnyen vonunk le megalapozatlan következtetéseket. (**whisky**)

Legfőbb **cél**:

kvantitatív módon adjon iránymutatást arra nézve, hogy a körülöttünk levő világban

*két vagy több **dolog** mennyire **hasonlít**, mennyire felel meg egymásnak,*

*illetve mennyire **különbözik** egymástól.*

Adatok: valakinek, vagy valaminek a megismeréséhez, jellemzéséhez hozzásegítő tények;
a környező világ **minőségi és mennyiségi jellemzői**

Jelek: az **adatok közvetítői**, az adatok leírására, közlésére, továbbítására szolgálnak

Teljes egyezés: „Kovács József”
„ mint két tojás”

„elméleti” labda
gömb alakú
38 mm átmérőjű
matt fehér színű
2,5 g tömegű.

„gyakorlati” labda
igyekszik követni
ezeket az adatokat,
de hogy valójában
milyenre sikerült
csak
megfigyelésekkel,
mérésekkel
állapíthatjuk meg.

Honvédelmi Minisztérium Állami Egészségügyi Központ
1134 Budapest, Róbert Károly krt. 44. Tel.: 06-1-465-1800 Fax: 06-1-340-3129

Főigazgató:

Működési engedély száma:

Központi Laboratóriumi Diagnosztikai Osztály

Osztályvezető főorvos:

Laboratóriumi eredmények

Megnevezés	Érték	M.e.	Megjegyzés	Eltérés	Referencia értékek	
Klinikai kémia						
Glukóz	3,5	mmol/l			3,1	5,6
Karbamid	6,1	mmol/l			1,7	8,3
Kreatinin meghat.	75	μmol/l			44	80

Zuglói Egészségügyi Szolgálat
1148 Budapest, Őrs Vezér tér 23.
Telefon: 469-4600

LABORATÓRIUMI LELET

Szakorvosi Rendelőintézet
Laboratórium

Labor vezető:

Páciens neve:

TAJ szám:

Született:

Anyja neve:

Nem:

Napi sorszám: **749**

Beut. egység: **340092019** Azon.: 012101003

Lelet kelte:

Kért vizsgálatok:	Eredmény: mértékegység	Referencia érték:
VÉRKÉP XT WBC	10,71 10 ³ /u	4,0 - 13,0
RBC vvt szám	4,22 10 ⁶ /u	3,9 - 5,6
KARBAMID	+ 9,6 mmol/l	1,7 - 8,3
KREATININ	+ 113,0 μmol/l	50,0 - 110,0

Semmelweis Egyetem ÁOK Központi Laboratórium
1083 Budapest, Korányi Sándor u. 2/a.
Intézetvezető:
Tel: 06 1 2100 278/1522,1457

LABORATÓRIUMI EREDMÉNYKÖZLŐ LAP

Név :

Születési idő :

TAJ/azonosító :

Nem:

Rendelés sorszáma: 6037990

Vizsgálat	Eredmény	M.Egység	Ref.tart
VVt süllyedés	2	mm/h	1-20
Karbamid	6,7	mmol/l	2,5-8
Kreatinin	108	μmol/l	62-106

Halmaz: tetszőleges természetű dolgoknak valamilyen módon **egyértelműen** jellemzett összessége. A halmazhoz tartozó dolgok a halmaz **elemei**. Általánosan: **változó**

Hova tartozik?

A kérdéses elem melyik halmazban található?

Rendszerezés, osztályozás, elkülönítés (görög példa)

Barkochba játék

Mi a hasonlóság a gyermekkocka játék és a **diagnózis** között?

Nem sok!

A probléma lényege:

nincs két **ugyanolyan** beteg

(vagy eset; ez a szép az orvostudományban),

de vannak **nagyon hasonló** tüneteket produkáló betegségek

Ismereteink sohasem teljes körűek, így mindig lesznek olyan körülmények, amelyeket nem tudunk (vagy nem akarunk) figyelembe venni.

Ugyanolyan, ugyanaz (csak kivételes esetekben)

(**nem léphetsz kétszer ugyanabba a folyóba**)

Ehelyett, többé vagy kevésbé **hasonló**

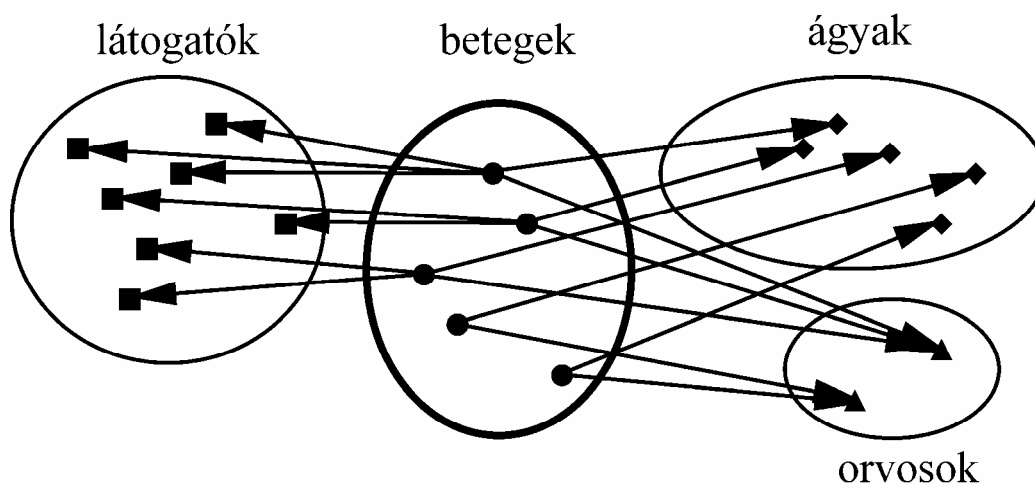
Épp az **egyértelműség hiánya** okozza a nehézségeket

Mindig vannak **számba nem vehető körülmények** is

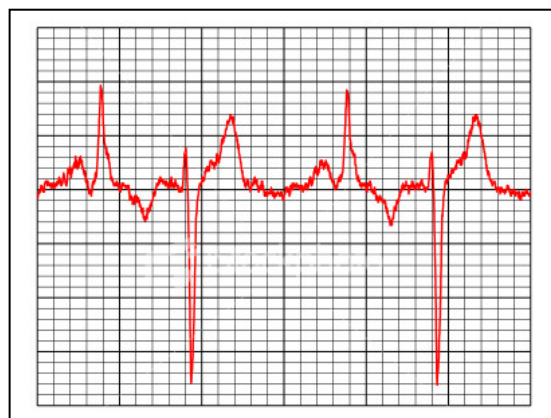
Mennyire hasonlít: megbízhatóság, bizonyosság (**konfidencia**)

Függvény (leképezés)

de a matematikában nem minden **hozzárendelés** függvény

térbeli, illetve időbeli **változások**, pl. fény, hang, valamilyen egyéb érzet, vagy egy „mérhető” mennyiség változásai

A „**változás**” szerepe elméletben és gyakorlatban

A függvény „legfontosabb” tulajdonsága a **változás**

Hogyan változik? Mennyire változik?

Nő vagy csökken; gyorsan vagy lassan

Legegyszerűbb a lineáris függvény: $y = ax + b$
(hacsak tehetjük, ilyet használunk)

Néhány további fontos függvény

1. Exponenciális függvény

$$y = b 2^{ax}$$

2. Logaritmikus függvény

$$y = a(\log_2 x) + b$$

3. Hatványfüggvény

$$y = b x^a$$

Megjegyzések:

$$1. \log_2 y = \log_2 b + a x \log_2 2$$

$$3. \log_2 y = \log_2 b + a \log_2 x$$

Mindhárom esetben lineáris függvényt kapunk.

